

رشوه گرفتن در ادبیات عامیانه ایرانی

۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۷ ساعت ۱۸:۵۰

در ایران معاصر ما شاهد کاربست امثال و ضرب المثل‌های مختلفی جهت بیان مقصود و نظر خود هستیم. یکی از این امثال پرکاربرد، مثل «هم از توبره خوردن و هم از آخور» می باشد...

کافه تاریخ- کافه هنر

در ایران معاصر ما شاهد کاربست امثال و ضرب المثل‌های مختلفی جهت بیان مقصود و نظر خود هستیم. یکی از این امثال پرکاربرد، مثل «هم از توبره خوردن و هم از آخور» می باشد. یکی از موارد کاربرد آن در مورد قاضی فاسد یا حاکمی است که از دو طرف دعوی رشوه گیرد. یعنی در کنار درآمد مشروعش، درآمد نامشروعی هم کسب و سود کند. امثال مشابه آن نیز مانند «دو ضربه می زند» و «خرش را دوسره کرایه می دهد» و نیز «دودستماله رقصیدن»، و نیز «خیابان دو طرفه بودن» می باشد. یکی از داستان‌های مشهور در ادبیات توده که اشاره به رشوه گرفتن قاضی از دو طرف پرونده دارد و در شهرهای مختلف با اندکی دگرگونی، سینه به سینه نقل شده، امثال زیر است؛ در متن روایت این مثل ها، ابتدا یکی از خصمان، برای اینکه قاضی به نفع وی رأی دهد، در تعارفی مانند نمد یا پیه سوز یا تیشه یا تبر یا خیک و یا پوستی انباشته از کره نزد قاضی می برد به این امید که قاضی به سود او حکم دهد، اما وقتی می بیند جریان یا نتیجه دعوی به سود او پیش نمی رود و رسیدگی دارد به نفع طرف رقم می خورد، با ایماء و اشاره مانند اینکه «جناب قاضی! «تبر را بزن به ریشه» یا «حرف بزن از تیشه» یا «فلان چیز چه شد؟» یا «روی شلوارتان لکه کره نیست؟» و... می خواهد به قاضی قرار پنهانی خود را یادآوری کند اما قاضی با آوردن مثل های زیر، به او می فهماند که در این اثنا طرف او تحفه ای گران تر مانند گاو یا گوساله یا نمد یا قاطر برای او آورده است: «گاو روی دسته تبر پا گذاشت»، یا «گاو رید به دم تبر» یا «گوساله ریده به دسته تبر» یا «نمد جلوی تیشه را گرفته» یا «گاو آمد کرد زیروزبر» یا «قاطر آمد پیه سوز را شکست».

منبع:

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۶۸۵۲/ایرانی-عامیانه-ادبیات-گرفتن-رشوه>